

A jelenlegi jogi helyzet

Szlovákiában a hiúz a nemzetközi egyezményeknek megfelelően védett faj, eszmei értéke 80 ezer korona. A farkas jogi helyzete nem ilyen egyértelmű, november 1. és január 15. között vadászható. Ez alól két terület kivétel: a Cseh Köztársasággal határos Kiszucái (Kysuce) Tájvédelmi Körzetben és a Magyarországgal határos Szlovák-karszt Nemzeti Parkban a farkas egész évben védelemben részesül.

Magyarországon a hiúz is, a farkas is fokozottan védett. A hiúz eszmei értéke 500 000 Ft, a farkasé 250 000 Ft.

Foto: © CRISTOPH PROBERGER

A jogi védelem önmagában kevés

Mit tehetünk a nagyragadozókért?

A szlovákiai farkas- és hiúzállomány védelme európai jelentőségű természetvédelmi feladat. Magyarország számára különösen fontos, hogy az erős szlovákiai állományból a Gömör-Tornai-karszton és a Szalánc-hegységen át hiúzok és farkasok vándoroljanak az Aggteleki-karszt és a Zempléni-hegység területére. Ha az erdők megfelelő kezelésével a két ország között újabb vándorlási útvonalakat sikerül kialakítani, akkor tovább nő az esélye annak, hogy a magyar Északi-középhegységben stabil hiúz- és farkaspopuláció jöjjön létre.

Foto: © WWF-CANON / ROGER LEGUEN

Magyarországon kulcskérdés a nagyragadozók illegális vadászatának megakadályozása. A hatóságoknak és a közvéleménynek meg kell értenie, hogy – a nagyragadozók elterjedési területének peremén – minden egyes farkas és hiúz elejtése hatalmas veszteség, az orvvadászok szigorú büntetést érdemelnek. Ha a biológusok, természetvédők és vadgazdák szót értenek egymással, egyre több vadgazdálkodási szakember büszke lesz arra, hogy területén nagyragadozók is gyarapítják az élővilág sokszínűségét.

Kiadja: **WWF Magyarország**

1124 Budapest, Németvölgyi út 78/B

Tel.: (1) 214-5554 • Fax: (1) 212-9353

E-mail: panda@wwf.hu • www.wwf.hu

Számlaszám: ERSTE BANK Rt. 11649001-07903500-49000003

Adószám: 18226814-2-43

Cimlapfotók: © WWF-Canon / Chris Martin BAHR (farkasok),

© WWF-Canon / Roger LEGUEN (hiúz), Dobos Dávid (tájkép)

Budapest, 2003. november

A kiadvány megjelenését támogatta:

Farkasok és hiúzok

a szlovák–magyar határon

Előítéletek és félelmek

A farkast sokan csak a *Piroska és a farkas* című mese vérszomjas fenevadjaként ismerik. A közvélemény-kutatások igazolják, hogy minél többet tud valaki a nagyragadozókról, annál inkább elfogadja jelenlétüket. A WWF Magyarország nagyragadozó-védelmi programjának lényeges része az ismeretterjesztés.

Az előítéletek érthetőek de legyőzhetőek

Fotó: © WWF / FRITZ PÖLKING

A Kárpát-medence nagyragadozói egykor és ma

Néhány évszázada a hiúz és a farkas egész Európában általánosan elterjedt volt. A hiúz érzékeny az emberi zavarásra, így érthető, hogy európai állománya a XX. század elején visszaesett.

A farkas alkalmazkodóképessége sokkal jobb, de a XX. század második felében a tájhasználat Európa-szerte olyan drasztikusan megváltozott, a vadászok és az állattartók olyan kitartóan üldözték, hogy a faj a kontinens nyugati feléről szinte teljesen eltűnt.

Szlovákiában a hiúzok és farkasok túljutottak a válságos időszakon. Míg közvetlenül a II. világháború előtt csak átmenetileg tűntek fel a Lengyelországból

érkezett farkasok, mára az ország keleti részében erős, önfenntartó populáció alakult ki. A hiúz 1930 és 1934 között több hegységből eltűnt, de később az állomány újra növekedésnek indult, és szlovákiai elterjedési területe ma a farkasénál is nagyobb.

Magyarországon a farkast és a hiúzt is eltűnt fajnak nyilvánították, ám az 1980-as évektől a szlovákiai állomány növekedésével szoros összefüggésben egyre több hírt lehetett hallani a hiúzok és farkasok magyarországi felbukkasáról.

Amit nem tudunk biztosan...

Szlovákiában a vadászati statisztikák 800 farkasról és 700 hiúzról tudnak, ám a terepi állománybecslések arra utalnak, hogy ezek az adatok jelentősen túlbecsültek. Természetvédők szerint sokkal közelebb járunk az igazsághoz, ha 300 farkasról és 250 hiúzról beszélünk.

Magyarországon még nehezebb pontos számokat megadni. Az országhatár egyik faj számára sem jelent akadályt, így az Aggteleki-karszton és a Zempléni-hegységben megfigyelt egyedek vadászterülete a szomszédos szlovákiai területekre is kiterjedhet. Egyes években a hiúzok és farkasok teljesen eltűnhetnek, más években egyik vagy másik faj egyedszáma az ország területén megközelítheti az egy tucatot.

A két ország közötti mozgásukról keveset tudunk

Fotó: WWF Duna-Kárpátok Programiroda

A jó juhászkutyák kölyökkoruktól a nyáj mellett nevelkednek

Amit biztosan tudunk...

A természetben élő egészséges farkas vagy egészséges hiúz soha nem támad emberre. A bulvárlapok rémhírei fogásból szabadult állatokról vagy kóbor kutyákról szólnak.

A farkasok és a hiúzok a zsákmányállatok beteg és legyengült egyedek elejtésével megvédik az erdőt a növényevők túlszaporodásától, és javítják a nagyvadállomány minőségét. Azokon a területeken, ahol a farkasok előfordulása állandó, a vaddisznók által terjesztett sertéspestis bizonyíthatóan visszaszorul. Teljesen indokolatlan attól tartani, hogy a nagyragadozók az őzeket, szarvasokat, vaddisznókat „kiirtják”, sőt jelenlétük gazdasági szempontból egyértelműen előnyös.

Igaz, hogy a farkasok a szabadon hagyott juhnyájában komoly károkat okozhatnak, ám az is bizonyított, hogy megfelelő őrzéssel, elsősorban juhászkutyák (komondor, kuvasz, szlovák csuvas) tartásával a károkozás szinte teljesen kizárható.